

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Ciutac Afanasi împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,
intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău
(repararea prejudiciului material)

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-284/25
NR. PIGD 2-23177117-01-2ra-19052025)

Neelucidarea legăturii de cauzalitate dintre inacțiune și prejudiciu.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Popescu)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Malîi, N. Mămăligă)

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 decembrie 2023, avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac a depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău prin care a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 90 009, 96 lei.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 29 august 2023 automobilul „Renault Megane Scenic”, cu nr. de înmatriculare *****, proprietatea lui Afanasi Ciutac, parcat pe str. Grigore Vieru 29 din mun. Chișinău, a fost deteriorat prin căderea ramurilor unui arbore. În urma cercetării la fața locului s-a constatat că ramurile arborelui de specie paltin argintiu au căzut din cauza putrezirii măduvei lemnului, arborele aflându-se într-o stare nesatisfăcătoare și prezentând pericol pentru populație și bunuri, situație determinată de neglijența ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

3. Concluzia specialistului a recomandat defrișarea arborelui, fapt ce demonstrează că acesta nu a fost inspectat o perioadă îndelungată și nu au fost întreprinse măsurile necesare de către pârât. Actul de examinare fitosanitară nr. 426 din 25.10.2023, întocmit de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, a confirmat starea deplorabilă a arborelui și a stabilit că putrezirea internă a cauzat ruperea ramurilor.

4. Potrivit actului de examinare a mijlocului de transport, automobilul a suferit deteriorări majore, iar raportul auto-merceologic arată că valoarea reparației constituie 79% din valoarea de piață, fiind astfel nerentabilă; prejudiciul total este de 90 009,96 lei.

5. Reclamantul subliniază că, potrivit pct. 5 din Statutul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, întreprinderea are ca obiect întreținerea spațiilor verzi, inclusiv curățarea și defrișarea arborilor avariați sau bolnavi. Conform pct. 16 din același statut, întreprinderea răspunde pentru obligațiile sale cu întreg patrimoniul, fondatorul nefiind responsabil pentru acestea.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 28 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Ciutac Afanasi suma de 90 009,96 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2 701 lei suportate pentru achitarea taxei de stat și 4000 lei pentru asistența juridică.

7. În motivarea hotărârii, prima instanță a reținut că atragerea răspunderii delictuale presupune existența cumulativă a prejudiciului, faptei ilicite, legăturii cauzale dintre faptă și prejudiciu și vinovăției. Potrivit art. 2022 alin. (1) Cod civil, o persoană cauzează prejudiciu atunci când acesta este consecința faptei sale sau a unui izvor de pericol pentru care răspunde conform legii. În cauză, deteriorarea automobilului „Renault Megane Scenic”, *****, reprezintă o consecință directă a neintervenirii ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” pentru defrișarea arborelui degradat, existând astfel legătură cauzală între inacțiunea pârâtului și prejudiciul suferit de proprietar (fapta ilicită).

8. Cu privire la vinovăție, instanța a subliniat că, în raport cu art. 2006 alin. (4) Cod civil, autoritatea avea obligația de a demonstra că a acționat cu diligență rezonabilă, sarcina probei revenindu-i acesteia. Pârâtul nu a dovedit că a întreprins măsuri corespunzătoare și la timp pentru defrișarea copacului situat pe str. Grigore Vieru 29, ale cărui ramuri au produs daune automobilului. Prin urmare, instanța a constatat îndeplinirea tuturor elementelor răspunderii delictuale și lipsa oricăror cauze exoneratoare.

9. Referitor la repararea prejudiciului, art. 2025 alin. (1) Cod civil prevede că restituirea se face în natură, iar dacă aceasta nu este posibilă sau nu este utilă pentru persoana vătămată, prin plata unei despăgubiri bănești. Reclamantul a solicitat 90 009,96 lei cu titlu de prejudiciu material, sumă justificată prin raportul de evaluare nr. 2806/09A din 12.09.2023. Examinând raportul, instanța a apreciat că suma pretinsă corespunde valorii medii de piață a unui vehicul similar, întrucât costul reparației (79% din valoarea de piață) face restabilirea economic nerentabilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

10. La 6 martie 2024, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2024, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei în fond și adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel. S-a casat hotărârea din 28 februarie 2024, și se adoptă o nouă

hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Ciutac Afanasi.

12. În motivarea deciziei, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondate pretențiile reclamantului cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, deoarece, nu a fost prezentată nici o probă întru confirmarea faptului, că arborele din care, la 29 august 2023, în mun. Chișinău str. Grigore Vieru, 29, s-a rupt o creangă, și care a căzut peste automobilul reclamantului, era bolnav, uscat sau avariat. Or, Ciutac Afanasi nu a prezentat probe care ar demonstra necesitatea intervenirii ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, cu acțiuni, până la data menționată, în vederea curățirii sau defrișării respectivului arbore. Conform constatărilor din actul nr. 426 din 25 octombrie 2023, întocmit de către reprezentanții Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, deși s-a stabilit că ramurile au căzut din cauza putrezirii măduvei lemnului, la momentul examinării arborele fiind în stare sanitară nesatisfăcătoare și prezenta pericol pentru populație și bunuri materiale, recomandându-se defrișarea acestuia, acest fapt nu dovedește vinovăția pârâtei.

13. Instanța de apel remarcă că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” are obligația de a îngriji arborii bolnavi, însă la caz nu s-a constatat că arborele de la care s-a rupt o creangă era bolnav și necesita îngrijire, or au existat cereri din partea unor locatari de defrișare a copacului sau curățirea acestuia.

14. La fel, instanța de apel nu a reținut ca probă întru confirmarea mărimii prejudiciului cauzat lui Ciutac Afanasi, nici raportul de evaluare a pagubei nr. 2806/09 A din 18 septembrie 2023, întocmit de SRL „Expert Auto Plus” și expertul Ciobanu Adrian (f.d 35-48), or, acesta fiind realizat în afara procesului de judecată, nu corespunde prevederilor Legii cu privire la expertiza judiciară și expertul judiciar, și rigorilor stabilite de Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 19 mai 2025, avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac, a depus o cerere de recurs prin care a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024 și menținerea hotărârii din 28 februarie 2024 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani.

16. În motivarea cererii de recurs a susținut că instanța de apel nu a examinat în deplină măsură circumstanțele cauzei, iar decizia a fost emisă fără a se ține cont de materialele prezentate și de prevederile legii, guvernate de suportul probatoriu și de cerințele înaintate prin acțiune și prin cererea de apel. Decizia instanței de apel este neîntemeiată, instanța admitând o interpretare eronată a legii și ezitând să aplice legea incidentă. Argumentele soluției nu sunt coroborate cu situația de fapt și cu prevederile legale care reglementează asemenea categorii de litigii.

17. De asemenea, recurentul a criticat susținerile instanței de apel potrivit cărora nu a fost prezentată nicio probă care să confirme faptul că arborele din care, la 29 august 2023, în mun. Chișinău, str. Grigore Vieru 29, s-a rupt o creangă ce a căzut peste automobilul reclamantului, era bolnav, uscat sau avariat, or actul nr. 426 din 25 octombrie 2023 susține contrariul. În drept, a făcut trimitere la prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) Cod de procedură civilă.

18. La 20 iunie 2025, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus o referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

19. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

20. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

21. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

22. Art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: f) să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.”

23. Art. 1998 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune”.

24. Art. 2006 alin. (4) din Codul civil:

„(4) În cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației”.

25. Pct. 17 din Regulamentul privind delimitarea, gestionarea și protejarea spațiilor verzi din municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/10 din 18 iulie 2017:

„Administrarea spațiilor verzi, indicate în anexa nr. 1 a prezentului regulament, este exercitată de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

26. Articolul 10 lit. j) și m) din Legea nr. 551 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților, urbane și rurale:

„Autoritățile administrației publice locale respectă tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi și asigură starea fitosanitară convenită a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor”.

27. Art. 17 lit. d) din Legea nr. 551 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților, urbane și rurale:

Administrarea și gospodărirea spațiilor verzi trebuie să asigure elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri privind aducerea și menținerea spațiilor verzi în starea corespunzătoare funcțiilor lor.

28. Art. 18 alin. (1) din Legea nr. 551 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților, urbane și rurale:

„(1) Administrarea spațiilor verzi proprietate publică este exercitată de către autoritățile administrației publice locale și alte organe împuternicite în acest scop”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 13 noiembrie 2024 (f.d. 168).

30. Totodată, la 12 aprilie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Centru din 13 noiembrie 2024 (f.d. 178).

31. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 19 mai 2025 de către avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac, a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

32. Examinând argumentele recursului în raport cu prevederile legale și materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul pasibil de admitere, cu casarea deciziei instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

33. În prezenta cauză, instanța de recurs este chemată să determine dacă acțiunile ori inacțiunile ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” întrunesc elementele necesare angajării răspunderii civile delictuale.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește

temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil, care constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

35. Instanța de recurs reține că, pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite. În materia răspunderii delictuale forma și gradul vinovăției autorului faptei ilicite nu prezintă importanță pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

36. Prima instanță a reținut în mod întemeiat temeinicia cererii de chemare în judecată. Analizând probele administrate în dosar, mai exact: procesul-verbal de cercetare la fața locului, încheierea agentului constatator din 06.09.2023, precum și foto-tabelul anexat, instanța a constatat că pagubele produse autovehiculului „Renault Megane Scenic” reprezintă consecința directă a neintervenției întreprinderii municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, care nu a procedat la defrișarea copacului deteriorat. Astfel, prejudiciul suferit de Afanasi Ciutac, în calitate de proprietar al bunului, se află în legătură causală directă cu neîndeplinirea obligațiilor legale de către pârât (faptă ilicită). Această concluzie este susținută de actul nr. 426 din 25.10.2023, întocmit de reprezentanții Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice, potrivit căruia arborele examinat (situat în mun. Bălți, str. Grigore Vieru 29) avea aproximativ 40–45 de ani, prezenta putregai coroziv și o stare sanitară nesatisfăcătoare, constituind pericol pentru populație și bunuri. Specialistii au stabilit că ramurile au căzut din cauza putrezirii măduvei lemnului și au recomandat defrișarea arborelui.

37. Curtea Supremă de Justiție constată că instanța de apel prin decizia emisă a realizat o apreciere superficială și incompletă a circumstanțelor de fapt și de drept reținute în cauză. Or, contrar prevederilor art. 130 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de apel nu a expus în mod clar și motivat raționamentele privind admiterea sau respingerea probelor administrate, inclusiv nu a argumentat preferința acordată anumitor mijloace de probă față de altele. Potrivit dispozițiilor legale menționate, instanța este obligată să indice motivele pentru care unele probe sunt considerate concludente și pertinente, iar altele sunt înlăturate. Lipsa unei asemenea motivări

echivalează cu o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum a fost interpretat constant în jurisprudența Curții Europene. Instanțele au obligația pozitivă de a examina în mod efectiv și real argumentele esențiale ale părților și de a oferi un răspuns motivat acestora. Simpla enumerare a probelor, fără o evaluare analitică a conținutului și relevanței lor, nu satisface exigențele unui proces echitabil (decizia nr. [2ra-1088/23](#), §44-46).

38. Completul reține că interpretarea legii realizată de instanța de apel contravine jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, întrunind astfel temeiul de recurs prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă. În mod constant, Curtea Supremă de Justiție a statuat că, în cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat prin neexecutarea obligației. Astfel, în deciziile CSJ nr. [2rac-105/19](#) din 3 aprilie 2029, [2ra-1438/19](#) din 14 august 2019, Curtea a reținut, în esență, că angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică presupune îndeplinirea cumulativă a condițiilor generale ale răspunderii delictuale, constatând totodată că aceste condiții erau întrunite în speță.

39. Mai mult, instanța de apel a reținut în mod nejustificat că raportul de evaluare a pagubei nr. 2806/09 A din 18 septembrie 2023, întocmit de SRL „Expert Auto Plus” și expertul Ciobanu Adrian (f.d. 35–48), nu poate constitui probă pentru stabilirea întinderii prejudiciului cauzat lui Ciutac Afanasi, pe motiv că acesta ar fi fost efectuat în afara procesului de judecată și nu ar corespunde prevederilor Legii cu privire la expertiza judiciară și expertul judiciar, precum și rigorilor Codului de procedură civilă. Această concluzie este eronată, întrucât la dosar au fost anexate certificatul de înregistrare și extrasul din Registrul de Stat al persoanelor juridice din 08.08.2018 (f.d. 124), precum și certificatul de acreditare eliberat dlui Ciobanu Adrian la 25.09.2021, valabil până la 25.09.2024 (f.d. 125), acte care confirmă competența acestuia de a efectua expertize și evaluări ale mijloacelor de transport. Prin urmare, raportul de evaluare extrajudiciară reprezintă o probă în stabilirea întinderii prejudiciului, fiind în mod nejustificat calificat ca inadmisibil de instanța de apel.

40. Instanța de recurs reține că, deteriorarea automobilului „Renault Megane Scenic”, *****, reprezintă o consecință directă a neintervenirii ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în vederea defrișării arborelui degradat, ceea ce demonstrează existența raportului de cauzalitate dintre inacțiunea pârâtului (fapta ilicită) și prejudiciul suportat de proprietar. În aceste circumstanțe, constatările instanței de apel sunt contrare jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție privind angajarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate de autoritățile publice,

motiv pentru care se impune admiterea recursului în temeiul art. 432 alin. (1) lit. a) CPC.

41. Prin urmare, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține caracterul întemeiat al recursului declarat de avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac. În consecință, recursul urmează a fi admis, decizia din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău – casată, iar hotărârea din 28 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani – menținută.

42. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de avocata Olesea Negru, în interesele lui Afanasi Ciutac.

Casează decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024, în cauza civilă Ciutac Afanasi împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, și menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 februarie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat